

اورژانس

(کمک‌های اولیه و فوریت پزشکی)

مطابق با سرفصل‌های دوره مقدماتی امدادگر اورژانس مرکز مدیریت حوادث و فوریت پزشکی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

نویسندگان:

آرمان جعفری

کارشناس پرستاری

فروغ پروازه

کارشناس ارشد مهندسی نرم افزار کامپیوتر

مژگان سمائی

کارشناس مامایی

شیوا یزدی‌زاده

کارشناس ارشد مامایی

شکوفه ملکی

دانشجوی کارشناسی ارشد مامایی

سرشناسه	جعفری، آرمان، ۱۳۷۱ -
عنوان و نام پدیدآور	اورژانس (کمک‌های اولیه و فوریت‌های پزشکی) مطابق با سرفصل‌های دوره مقدماتی امدادگر اورژانس مرکز مدیریت حوادث و فوریت پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی / مولفان آرمان جعفری، فروغ پروازه، مژگان سمائی، شیوا یزدی زاده، شکوفه ملکی.
مشخصات نشر	تهراز: انتشارات علوم و فنون پزشکی اهواز، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۲۸۶ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۹۳۷-۰۸-۲:
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
موضوع	اورژانس
موضوع	کمک‌های اولیه
شناسه افزوده	ملکی، شکوفه، ۱۳۶۹ -
شناسه افزوده	سمائی، مژگان، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	پروازه، فروغ، ۱۳۶۴ -
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۴: ۷-۱۸/۱۷: ۱۶/۷: ۶۱۶/۰۲۵: ۶۱۶/۰۲۵:
رده‌بندی دیویی	
شماره کتابشناسی ملی	۳۸۸۹۸۲۷:

اخطار!

هرگونه چاپ و تکثیر (اعم از: زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری، بهی CD) از محتویات این اثر بدون اجازه کتبی از مؤلف ممنوع است. متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

مرکز نشر و پخش: اهواز-اماتیه-خیابان سقراط غربی جنب مجتمع تصادفات دادگستری-کوچه خاکسار-

پلاک ۱۲۰

تلفن تماس: ۰۶۱-۳۳۳۶۲۸۹۳-۳۳۳۳۳۸۶۵

دورنگار: ۰۶۱-۳۳۳۶۴۵۶۸

نشانی‌های اینترنتی:

www.olfo.ir

www.parsinbook.ir

پست الکترونیکی:

olomofonon.pezeshki@gmail.com

نام کتاب: اورژانس (کمک‌های اولیه و فوریت‌های پزشکی)
نویسندگان: آرمان جعفری، فروغ پروازه، مژگان سمائی،
شیوا یزدی‌زاده، شکوفه ملکی

طراح جلد: آرمان جعفری

ناشر: انتشارات علوم و فنون پزشکی اهواز

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۲۰۰۰۰ تومان

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند: قَدْوُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابِ: علم را، با نوشتن در بند کشید.

امروزه روند فزاینده مرگ و میر ناشی از بیماری‌های قلبی و عروقی و سوانح رانندگی، فراوانی حوادث و بلایای غیر مترقبه، برق گرفتگی، افتادن از ارتفاع، شکستگی استخوان‌ها گیر کردن لقمه در گلو و خفگی، مارگزیدگی و عقرب گزیدگی، سوختگی، بریدگی، خونریزی و مسمومیت‌ها توجه جدی به خدمات رسانی اورژانس را طلب می‌کند. برای کاهش میزان مرگ و میر و ناتوانی‌ها و انجام اقدامات طبی اولیه و هماهنگی‌های لازم جهت مواجه شدن با حوادث اورژانس، مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی در کشور شکل گرفته است. امدادگر اورژانس یا فوریت پزشکی به عنوان عضوی از تیم سلامت ارائه خدمات و امداد رسانی به بیماران و مصدومین را در مرحله پیش بیمارستانی به عهده داشته و گستره این خدمات آحاد جامعه را در بر می‌گیرد. مطالعات و شواهد نشان داده است که افرادی که پیش از رسیدن به بیمارستان خدمات پزشکی مناسبی دریافت کرده‌اند شانس زنده ماندن و بازیابی سلامتی‌شان نسبت به بیمارانی که دریافت نکردند بیشتر بوده است. امدادگر اورژانس اولین کسی است که بر بالین بیمار حاضر می‌شود و آگاه به فوریت‌های پزشکی است بنابراین خدماتی که ارائه می‌دهد از اهمیت خاصی برخوردار است زیرا این خدمات به مرگ یا زندگی دوباره فرد منجر می‌شود. به عبارتی دیگر کمک‌های اولیه فاصله بین مرگ و زندگی، بهبود سریع و بستری درازمدت و یا معلولیت و یک آسیب گذرا است که وجود یا عدم وجود آن، این فاصله را معین می‌کند.

سپاس بیکران خداوند سبحان را که فرصت ارایه خدمت در عرصه فرهنگ و دانش کشور را عطا فرموده و توفیق داد تا با نگارش این مجموعه «اورژانس» سهم کوچکی در اعتلای دانش پزشکی در کشور داشته باشم. امیدوارم این کتاب مورد استفاده دانشجویان، امدادگران اورژانس، فوریت‌های پزشکی، پرستاران و کادر درمانی قرار بگیرد. همچنین این کتاب مطابق با سرفصل‌های دوره‌ی مقدماتی امداد گر اورژانس (کمک‌های اولیه و فوریت پزشکی) مرکز مدیریت حوادث و فوریت پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نگاشته شده است. بدیهی است این کتاب دارای کاستی‌ها می‌باشد، از خوانندگان محترم، اساتید، دانشجویان، و دانش پژوهان تقاضا دارم هر گونه کمی و کاستی و انتقادات خود را با اینجانب در میان بگذارند. تا انشاء... در چاپ‌های بعدی اصلاح شود.

به امید تأیید الهی

آرمان جعفری

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

مروری بر ساختمان و عملکرد بدن

۱	 آناتومی موقعیتی
۱	 سیستم های بدن
۲	 سیستم تنفسی
۴	 سیستم گردش خون
۶	 سیستم اسکلتی
۷	 مجامعه
۸	 ستون مهره ها
۹	 کمربند شانه ای
۹	 اندام فوقانی
۱۰	 قفسه سینه
۱۱	 لگن
۱۱	 اندام تحتانی
۱۲	 مفصل
۱۲	 سیستم عضلانی
۱۳	 سیستم عصبی
۱۵	 سیستم گوارشی
۱۶	 سیستم ادراری تناسلی
۱۸	 پوست
۱۹	 دستگاه شنوایی - تعادلی
۲۳	 دستگاه بینایی
	- نحوه کنترل علائم حیاتی (v/s)
۲۶	 درجه حرارت

۳۲	 نبض
۴۰	 تنفس
۴۳	 فشار خون

-تعریف کمکهای اولیه، وظایف امدادگر، ارزیابی مصدوم

۵۱	 کمک‌های اولیه
۵۳	 خصوصیات امدادگران
۵۵	 وظایف امدادگران
۵۶	 ارزیابی اولیه (هنگام عملی)
۵۸	 الف) باز کردن راه هوایی (A) Airway
۵۸	 ب) برقراری مجدد تنفس (B) Birthing
۶۱	 ج) برقراری مجدد گردش خون (C) Circulation
۶۲	 تعریف ماساژ قلبی (فشرده‌گی قفسه سینه)
۶۴	 ارزیابی ثانویه

-روشهای اولیه نجات زندگی یا احیای قلبی - ریوی

۷۳	 سیستم گردش خون
۷۴	 علل ایست قلبی
۷۵	 اجزای احیاء قلبی ریوی
۷۶	 زمان آغاز احیای قلبی ریوی
۷۷	 زمان پایان احیاء قلبی ریوی (CPR)
۷۸	 روش انجام فشار خارجی قلب در یک بزرگسال
۸۰	 فشار خارجی بر قفسه سینه در یک نوزاد
۸۱	 فشار خارجی به قفسه سینه در یک کودک
۸۱	 CPR یک نفره در بزرگسالان
۸۲	 احیای قلبی - ریوی ۲ نفره در بزرگسالان
۸۳	 جا به جا شدن امدادگران
۸۶	 احیای قلبی - ریوی یک نفره در نوزاد

۸۶	 احیا قلبی ریوی دو نفره برای نوزاد
۸۶	 احیا قلبی ریوی یک نفره در کودک
	-خفگی و اختلالات تنفسی
۸۸	 آناتومی و عملکرد سیستم تنفسی
۹۰	 تکنیک سر عقب -چانه بالا
۹۱	 تکنیک باز کردن فک با فشار
۹۲	 حرکت جارویی انگشتان
۹۳	 ساکشن کردن
۹۵	 وضعیت احیا
۹۵	 راه هوایی دهانی
۹۷	 راه هوایی بینی
۱۰۲	 تنفس مصنوعی دهان به ماسک
۱۰۳	 تنفس مصنوعی دهان به سد دهانی
۱۰۵	 تنفس دهان به دهان
۱۰۶	 تنفس مصنوعی برای کودکان
۱۰۸	 تنفس مصنوعی برای نوزادان
۱۰۸	 انسداد راه هوایی با جسم خارجی
۱۱۰	 انواع انسداد راه هوایی
۱۱۰	 درمان انسداد راه هوایی به وسیله جسم خارجی
۱۱۱	 انسداد راه هوایی در یک فرد هوشیار
۱۱۲	 انسداد راه هوایی در یک کودک
۱۱۲	 انسداد راه هوایی در یک نوزاد
۱۱۴	 تنفس مصنوعی در بیمارانی که استوما دارند
	- شوک و اختلالات قلبی - سنکوپ-تشنج
۱۱۵	 زخم و خونریزی و جراحات‌های خاص -پانسمان و بانداز
۱۲۷	 خونریزی

۱۳۰	 زخم‌ها
۱۳۴	 پانسمان
۱۳۸	 بانداژ
۱۴۶	 درمان زخم‌ها خاص
	- آسیب‌های اسکلتی - آتل بندی
۱۵۳	 آناتومی و عملکرد سیستم اسکلتی عضلانی
۱۵۸	 انواع آسیب‌ها
۱۵۸	 شکستگی‌ها
۱۵۹	 در رفتگی
۱۶۳	 درمان آسیب‌های عضلانی - اسکلتی
۱۶۴	 آتل‌های سخت
۱۶۵	 آتل‌های نرم
۱۶۶	 آتل‌های کششی
۱۶۶	 آتل‌گیری مناطق خاص بدن
۱۶۷	 دررفتگی شانه
۱۶۷	 آسیب‌های آرنج
۱۶۸	 آسیب‌های ساعد
۱۷۰	 آسیب کف دست، مچ و انگشتان
۱۷۰	 شکستگی لگن
۱۷۰	 آسیب مفصل ران
۱۷۳	 آسیب ران
۱۷۶	 آسیب زانو
۱۷۷	 آسیب ساق پا
۱۷۷	 آسیب‌های مچ پا و پا
۱۷۸	 آسیب سر (جمع‌مه و مغز)
۱۷۹	 مکانیسم‌های آسیب

۱۷۹	 انواع آسیب سر
۱۸۲	 آسیب صورت
۱۸۳	 آسیب نخاع
۱۸۶	 آسیب قفسه سینه
۱۹۱	 آتل بندی
۱۹۷	 سوختگی ها
۱۹۷	 عمق سوختگی
۲۰۰	 سوختگی حرارتی
۲۰۰	 سوختگی تنفسی
۲۰۱	 مراقبت از سوختگی
۲۰۴	 سوختگی شیمیایی
۲۰۵	 سوختگی الکتریکی
	-مسمومیت ها
۲۰۹	 سموم خوراکی
۲۱۲	 سموم استنشاقی
۲۱۴	 سموم تزریقی
۲۱۶	 سموم جذبی
۲۱۷	 سوء مصرف مواد
۲۲۱	 مسمومیت خودخواسته
	-آسیب های ناشی از عوامل محیطی و سوانح بزرگ و روش های
	حمل مصدوم
۲۲۲	 نجات از آب
۲۲۳	 نجات از یخ
۲۲۳	 نجات از برق گرفتگی
۲۲۵	 تصادف وسایل موتوری
۲۲۶	 آتش سوزی

۲۲۷ حبس شدن

۲۲۷ پیداکردن مصدومان در خطر جانی

۲۲۹ حمل مصدوم

-تزریقات

۲۵۳ تعریف تزریق

۲۵۳ انواع تزریقات

۲۶۱ تزریقات زیرجلدی

۲۶۵ تزریقات عضلانی

۲۷۰ تزریق داخلجلدی

۲۷۲ تزریق داخل وریدی